

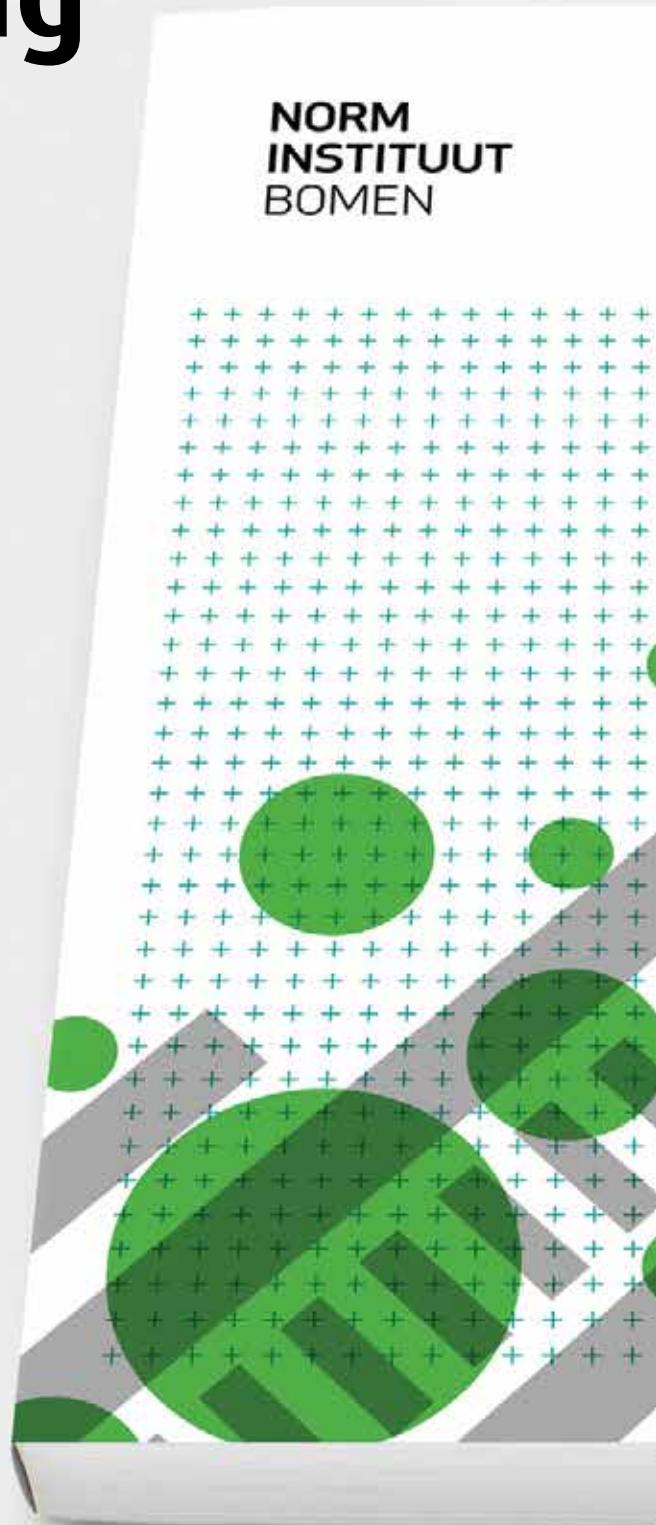
Boomverzorging anno 2018

VERANDERENDE ROLVERDELING

MARC MEIJER, CONSULENT EN DIRECTEUR VAN NORMINSTITUUT BOMEN

De wereld verandert, continu, of we het nu willen of niet. De afgelopen 20 jaar zijn we in ons vakgebied gegaan van Octoply-klimlijnen en noeste motorzagen, naar trendy statische lijnen, pully's en accumotorzagen. Sommige veranderingen hebben een kleine impact, andere zeer grote. Ook de rolverdeling tussen de opdrachtgever en -nemer is veranderd.

NORM
INSTITUUT
BOMEN

HANDBOEK BOMEN 2018

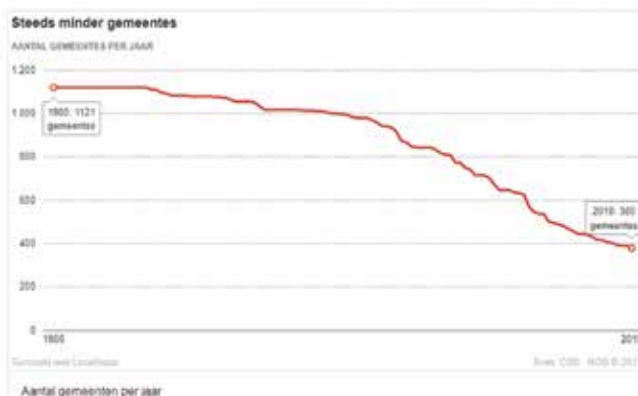
Potentie

Gemeentelijke opdrachtgevers met een gezamenlijk geschat aantal van 20 miljoen 'stadsbomen' zijn serieuze opdrachtgevers voor boomverzorgend Nederland. Met een gemiddelde onderhoudscyclus van minimaal 4 jaar zijn er 5 miljoen te snoeien bomen per jaar. Kort door de bocht zijn de kosten voor snoei circa 10 tot 20 euro per boom, en dus is er 50 tot 100 miljoen euro om te zetten per jaar, los van aanplanten, verplanten en alle andere werkzaamheden.

Ook aan de zijde van de gemeentelijke opdrachtgevers heeft de wereld niet stilgestaan. Het inkoopbeleid van overheden heeft ervoor gezorgd dat er bij middelgrote en grote gemeenten aanbestedingen zijn ingevoerd met steeds meer eisen aan de uitvoerende partijen. Veel boomverzorgers zijn direct of indirect betrokken bij het onderhoud van bomen voor de overheid, dus de impact voor de boomspecialist is groot. Bij de gemeenten zien we dat ieder jaar fusies of ambtelijke samenwerkingen op de planning staan. De afgelopen jaren is het aantal gemeenten dan ook sterk afgenomen. De volgende cijfers illustreren dat.

<u>Jaartal</u>	<u>Aantal gemeenten</u>
1950	>1000
2000	537
2018	380
2019	Circa 350

Bron: CBS

De doelstelling van het ministerie van Binnenlandse Zaken hierbij is om het aantal kleine gemeenten (<100.000 inwoners) nog sneller te laten dalen.

Standaard RAW Bepalingen 2015

Aanbestedingen

Van oorsprong gebruiken vooral de civiele partijen de RAW-besteksystematiek van het CROW. Dat is logisch, omdat CROW in het leven is geroepen voor en door de grond-, weg- en waterbouwers, niet voor de boomverzorgers. Een besteksystematiek zegt iets over de wijze van organiseren van processen, betalingen, verrekeningen enz.; je zou kunnen zeggen, van administratieve zaken en niet zozeer van de uitvoering. Boomspecialisten hebben geen eigen besteksystematiek en opdrachtgevers werken daarom ook hier met de systematiek van het CROW.

Inhoudelijk wordt er via een besteksystematiek niets gezegd over de kwaliteit van de uitvoering, maar vanuit die systematiek kan wel verwezen worden naar standaarden, zoals de RAW-bepalingen van het CROW of het Handboek Bomen van het Norminstituut Bomen. Met behulp van deze standaarden moet meer duiding worden gegeven over de kwaliteitseisen van de uit te voeren werkzaamheden.

Met deze standaarden moet meer duiding worden gegeven over de kwaliteitseisen

Rolverdeling

Op hoofdlijnen bestaat de rol van de opdrachtgever uit het (laten) formuleren van een eenduidige uitvraag (bestek), het op duidelijke criteria gunnen van een opdracht en het objectief (laten) controleren van werkzaamheden en het uiteindelijk naar prestatie en volgens afspraak verzorgen van de betaling van de aannemer.

De rol van de aannemer is het inschrijven op een uitvraag (bestek), het na gunning volgens contract en bijbehorende voorwaarden uitvoeren van de opdracht en het aansluitend sturen van een factuur.

Wat opvalt is, dat boomverzorgers van huis uit vaak niet veel op hebben met bestekken en de daarbij horende administratie. Ze zien het als lastige papieren rompslomp, bureaucratie; wat voegt het toe aan je werk als boomverzorger? Je bent immers geen boomverzorger geworden om je in allerlei contracten te verdiepen, toch? Als je voor de overheid werkt ontkom je echter niet aan de noodzakelijke verdieping in bestekken en de bijbehorende bepalingen.

Data van bomen

In de voorbereiding op een inschrijving heb je als aannemer gegevens nodig om een prijs te bepalen. Waar staan de bomen, hoe zijn ze bereikbaar, hoe groot zijn ze en wat is de onderhoudstoestand?

NAAM PASPOORT [DATAPASPOORT: ONDERHOUD + BVC]

Ga naar element: Boom 4

Wijzig elementen op kaart

Nummer: 54

Code: Boom 4

Status: Openstaand

Data-paspoort: ONDERHOUD + BVC

Scherm: 1 van 1

Eigenaar inspecteur: Gem. Voorzetsblad dhr. Tak

Element: 1 van 20

Opname: Automatisch datum tijd

A. BOOMGEGEVENS + ONDERHOUD

- BOOMFLUIT OP SAART (CONTROLE)
- BOOMSOORT (WETENSCHAPPELIJK)
- BOOMTYPE
- BOOMHOOGTEKLAASSE (M)
- CONDITIE | GRADE
- TOEKOMSTVERWACHTING
- BEDOEGDE OPKROON-HOOGTE (BINDBEELD)
- ACTUELLE OPKROON-HOOGTE
- SNOWIJZEL
- BOOMBELD
- SPECIEKE ONDERHOUDSMAATREGE (M)

INVLUVELDEN

- JAAR
- ALIAS CODENAM
- NIET BIJ UITGROEBEND
- 12 - 18 M
- HOUDERENDE
- = 1 JAAR
- RONDOM TGT NIE +V.V
- BEREIKT
- ONDERHOUDSNOEI
- REDAAR
- VERVULMEN BOOMSPEGEL

B. BOOMVEILIGHEID (BVC)

- VEILIGHEIDSKLASSE (BVC)
- URGENTIE BVC (HOOGSTE)
- VEILIGHEIDSMATREGELEN BVC (M)

C. BVC: ACTIE EN GEBREKEN (M)

	ACTIE (M)	URGENTIE	RISICO (M)	LOCATIE (M)	GEBREK (M)
☐ SNODI (BVC)	✓	✓	✓	✓	✓
☐ VERANKERING (BVC)	✓	✓	✓	✓	✓
☐ VELLE (BVC)	✓	✓	✓	✓	✓
☐ BVC CONTROLÉ ONDERZOEK	✓	✓	✓	✓	✓

D. AANVULLENDE BVC-AFWIJKINGEN (M)

BVC-AFWIJKING GEEN INVLOED OP VEILIGHEIDSKLASSE	LOCATIE (M)	AFWIJKING (M)
☐ BVC-AFWIJKING GEEN INVLOED	✓	✓

E. OPMERKINGEN

VRIJE TEKSTVOOR...

TOON ELEMENT IN LOGBOEK

DATAPASPOORT ONDERBREKEN

OVERZICHT DATAPASPOORT

GERIED

In een uitvraag moeten onder andere deze vragen beantwoord worden. Inmiddels werken bijna alle gemeente met een beheersysteem. In dit systeem zijn gegevens (data) van bomen opgenomen. De diversiteit van verschillende systemen en de beschikbare data lopen sterk uiteen en in veel gevallen zijn de data niet actueel, onvolledig of onjuist. Bij summiere of onvolledige informatie moet de inschrijver veel aannames doen, bij correcte en voldoende gedetailleerde informatie is het helder wat er wordt verwacht en kan de inschrijver een gerichte en scherpe(re) aanbieding opstellen. Het verstrekken van onjuiste of onvolledige data aan een inschrijver zorgt voor veel discussie in het veld: de prijs is immers bepaald op basis van de verstrekte data. Een correcte uitvraag en daarbij behorende juiste en volledige data zijn dus van groot belang.

De vaststelling van boombeelden (onderhoudstoestand) geeft vaak veel discussie. Uiteraard is het interessant om over verschillen van inzicht te discussiëren. Als je echter met elkaar een zakelijke overeenkomst wilt sluiten, dan zul je goede en eenduidige onderliggende afspraken moeten maken. Zeker bij de overheid, waar het gaat om gemeenschapsgeld, Het is vooral belangrijk dat beide partijen duidelijkheid hebben over wat er van hen binnen het bestek wordt verwacht.

Samenspraak

Naast de genoemde kwaliteitseisen en resultaatsverplichtingen zijn de onderliggende data dus van essentieel belang. Deze data, die steeds vaker door opdrachtgever via zogenaamde datapaspoorten beschikbaar worden gesteld, zijn de communicatiesleutel tussen het bestek en de uitvoerende boomverzorgers. Boomtype, boombeeld, beoogde opkroonhoogte en eventueel gerichte BVC-maatregelen met bijbehorende urgentie geven de opdrachtnemer een goed beeld over wat er van hem of haar als vakspecialist wordt verwacht.

Zowel opdrachtgevers als opdrachtnemers zullen zich moet verdiepen in bepalingen, kwaliteitseisen en volledige en adequate datapaspoorten. Deze bepalingen en datapaspoorten geven immers weer wat de opdrachtgever wenst en voorkomen zo discussie en misverstanden. Als aannemer teken je daar letterlijk voor als je de opdracht aanneemt. Wanneer er vervolgens inhoudelijk discussie is over de bepalingen dan kan iedereen zich wenden tot de opstellers; zij zullen altijd bereid zijn om in samenspraak met opdrachtgevers en nemers de bepalingen te verbeteren, want uiteindelijk komt dat ten gunste van de kwaliteit van onze bomen. En dat is toch wat we als boomspecialisten willen?

De data zijn de communicatiesleutel tussen het bestek en de uitvoerende boomverzorgers

